

SERWIS INFORMACYJNY SOLIDARNOSCI - 8 WRZESNIA 1989

WARSZAWA. 7.08. wieczorem odbyło się zamknięte posiedzenie OKP z udziałem premiera. W swoim wystąpieniu Tadeusz Mazowiecki powiedział m.in.: "Tworzenie każdego rządu koalicyjnego jest trudne, jednakże tworzenie pierwszego rządu koalicyjnego w Polsce po wojnie jest trudne w dwojnásob". T. Mazowiecki poinformował, iż w trakcie spotkania z OKP ustalono zasady współpracy z Klubem, uzgodniono stały kontakt z przewodniczącym OKP, okresowe spotkania z Prezydium oraz rządem z całym Klubem. Następnie premier zaprezentował skład gabinetu. W czasie kompletowania listy kandydatów przyjęto zasadę, iż każdy wicepremier powinien być ministrem resortu o podstawowym znaczeniu dla państwa. W momencie prezentacji listy na kilka miejsc nie było jeszcze kandydatur personalnych. Otwarta pozostawała kwestia uczestnictwa w rządzie przedstawicieli 'S'RI. Następnie premier odpowiadał na pytania. Stwierdził m.in. "Zasady koalicji zostały sformułowane zanim powołano mnie na premiera. Można te koalicje oceniać tak lub inaczej, ale trzeba się liczyć z faktem jej istnienia w takim właśnie kształcie". Pytany o program gospodarczy powiedział m.in., że konieczny będzie dalszy proces urynkwienia sektora rolnego poprzez podjęcie radykalnych działań monopolizacyjnych. Jednocześnie jednak z ostrożnością wypowiedział się co do programu Sachsa. "Wiele jego elementów jest słusznym, wiele należy jednak dostosować do warunków polskich. Nie chce skakać z okna, wiedza, że pod mną jest beton". Na pytanie dotyczące "spolek nomenklaturowych" premier zapowiedział przeciwdziałanie takim zjawiskom, stwierdził jednak, że nie wszystkie zaszciski dadzą się zlikwidować. Podobną wymowę miały te wypowiedzi premiera, w których zwracał uwagę, iż celem do którego winno się dążyć jest pozyskiwanie, nie zaś zrażanie ludzi. Jeśli chodzi o zamiary co do obecnych wojewodów, Mazowiecki oświadczył, że wymagać będzie ich lojalności, nie zamierza jednak dokonywać zmian personalnych tam gdzie nie jest to niezbędne.

WARSZAWA. Z inicjatywy OKP 8 września odbyło się w gmachu Sejmu spotkanie prezydium klubów poselskich ZSL, SD oraz OKP. Omawiano zasady współpracy oraz sprawy związane z najbliższymi inicjatywami ustawodawczymi.

WARSZAWA 8 września w gmachu Sejmu odbyły się pierwsze przesłuchania kandydatów na ministrów przez komisje sejmowe - Systemu Gospodarczego Przemysłu i Budownictwa, Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Sprawiedliwości. Podczas przesłuchania kandydata na Ministra Sprawiedliwości Aleksandra Bentkowskiego - przedstawiciela ZSL, przypomniana została chlubna karta z jego życiorysu, kiedy to w okresie stanu wojennego bronił on w procesach politycznych bezpłatnie trzech obecnych senatorów OKP. Poza pytaniami związanymi z życiorysem kandydata członkowie Komisji Sprawiedliwości wypytywali o poglądy na temat różnego rodzaju problemy związane z polskim sądownictwem i ustawodawstwem. Aleksander Bentkowski za najtrudniejsze uznał pytanie dotyczące kary śmierci, bowiem jak wyznał jako człowiek jest jej zdecydowanie przeciwny, jednak jego praktyka adwokacka nie wykazuje w tej kwestii takiej pewności. Odnosnie ustawy o ochronie życia poczętego, stwierdził, iż nie jest zwolennikiem rozwiązań skrajnych, trzeba wypracować coś pośredniego. Zgodził się całkowicie z członkami OKP, że prawo do powrotu do pracy mają również sędziowie usunięci z sądów w okresie stanu wojennego. - Wiele bowiem pytań dotyczyło niejako zadośćuczynienia krzywd wyrządzonych w tym czasie. Kandydat przyznał, że zapadłe wówczas wyroki są hanbą dla polskiego

sadownictwa, odzegnował się jednak od wyrzucania z pracy osób, które te wyroki wydawały – nie wolno z góry przekreślać człowieka – powiedział. Ponadto A. Bentkowski zgodził się co do konieczności zmian przy mianowaniu na stanowisko sędziego – osoba ta powinna być całkowicie niezależna, w niepamięć powinna pojsć dotychczasowa praktyka faworyzacji członków PZPR. Podobne niezależne mechanizmy winny mieć miejsce w ramach Sadu Najwyższego. Poseł Kowalczyk z OKP zaproponował powołanie na wzór Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich – Komisji Badania Zbrodni Stalinowskich – adw. Bentkowski zgodził się z tym całkowicie, uznając ten okres za ciemną plamę w dziejach polskiego sądownictwa. W nawiązaniu do ostatnio ujawnionych nabrzmiałych problemów więziennictwa, wiele pytań dotyczyło właśnie tego problemu. Kandydat na min. uznał za konieczne niektóre zmiany w odbywaniu kary – więźniowie nie powinni zbyt długo przebywać w areszcie bez wyroku, polepszeniu winny ulec warunki panujące w aresztach, należy podwyższyć wynagrodzenie za pracę, więźniowie powinni utrzymywać kontakt z organizacjami społecznymi, niedopuszczalne powinny być zamiany kary grzywny na areszt a także orzekanie kary aresztu przez kolegią d.s. wykroczeń. Odnosnie instytucji kolegiów d.s. wykroczeń ich rola powinna ulec co najmniej ograniczeniu do spraw naprawde blahych. Zapytany o konieczność ustalenia statusu więźnia politycznego – mecenas Bentkowski stwierdził, iż ma nadzieję, że w przyszłości nie będzie w Polsce więźniów sumienia. Po wysłuchaniu kandydata Komisja Sprawiedliwości wydała zdecydowana większością głosów pozytywną opinie.

Należy też zaznaczyć, że w wypadku wyboru Aleksandra Bentkowskiego na ministra sprawiedliwości, byłby to pierwszy w czasie 45-lecia PRL minister sprawiedliwości będący adwokatem.

WARSZAWA. Dzisiaj po południu odbyło się przesłuchanie przed sejmową komisją spraw zagranicznych kandydata na ministra w tym resorcie. Spotkanie w Sejmie prowadził przewodniczący OKP prof. Bronisław Geremek. Na wstępie przedstawił on życiorys i charakterystykę prof. Krzysztofa Skubiszewskiego, specjalisty prawa międzynarodowego i członka Rady Prymasowskiej Episkopatu Polski. Następnie głos zabrał prof. Skubiszewski, który przedstawił 6 głównych priorytetów swojego widzenia polityki zagranicznej Polski. Za najważniejsze uznał on kierowanie się zasadą pełnej niepodległości zewnętrznej i całkowitej suwerenności wewnątrz kraju. Wymaga to jego zdaniem odideologizowania polityki zagranicznej PRL, uczynienia jej służebną wobec interesów narodu polskiego, ponad wszelkimi interesami grup politycznych i partii. Resort winien realizować w sposób służebny działania wspomagające przemiany polityczno – gospodarcze zachodzące w PRL, sprzyjając minimalizacji nieufności sąsiadów i państw wierzycieli, wyjaśniać iż Polska im nie zagraża, a życzliwa atmosfera wobec Polski może być korzystna w kontaktach zarówno na płaszczyźnie RWPG jak i EWG. Kandydat na ministra uważa, iż wszelkie układy związane z zobowiązaniami w Układzie Warszawskim i RWPG winny być dotrzymywane zgodnie z zasadą ciągłości, lecz nie wyklucza to konieczności re negocjacji niektórych szczegółów wg zasady równoprawności i obustronnych korzyści narodowych, zgodnie z zasadami prawa międzynarodowego. Stosunki z ZSRR winny być rozpatrywane nie z pozycji geopolitycznej, ale przy poszanowaniu prawa do pełnej niepodległości i nieinterwencji w sprawy wewnętrzne obu państw. MSZ winien nadal wносить wkład na rzecz pokoju i bezpieczeństwa w Europie, także poprzez udział w organizacjach międzynarodowych. W trakcie przesłuchania prof. Skubiszewski odpowiadał na pytania posłów dotyczące perspektyw zjednoczenia Niemiec, miejsca Polski w stosunkach między Niemcami i Rosjanami,

nowych inicjatyw dyplomatycznych w stosunkach z Izraelem, Korea Poludniowa oraz RPA. Stwierdził, tez w odpowiedzi, iz losy Polakow w ZSRR tak jak dotad beda lezaly mu na sercu, tylko teraz zamiast osobiscie wysylac ksiazki dla Polakow w Wilnie, bedzie sprzyjal poglabieniu kontaktow zyjacych tam Polakow z ojczyzna, takze przez delegowania nauczycieli, ksiezy i tworcow kultury do pracy w skupiskach polskich w ZSRR. Teraz juz zapewnil profesor Skubiszewski nie bedzie recznego sterowania MSZ ze strony Wydzialu Zagranicznego KC PZPR, co nie oznacza iz minister nie bedzie kontaktowal sie z przedstawicielami sil politycznych bedacych w radzie, ze nie bedzie konsultowal sie ze swym premierem czy z prezydentem. Nowa rola MSZ wymagala bedzie innych ludzi do realizacji nowych zadan resortu. Kadry beda jednak dobierane na zasadzie kompetencji, a nie przynaloznosci partyjnej. Czlokowie Sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych pozytywnie przyjeci kandydature prof. Skubiszewskiego na ministra resortu spraw zagranicznych.

KOMUNIKAT. W poniedzialek 11 wrzesnia o godz. 16 w sali kolumnowej Sejmu odbędzie się zebranie poslow Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego.

GDANSK. Dnia 8 wrzesnia odbylo sie posiedzenie Krajowej Komisji Wykonawczej. Czlonkom KKW przedstawiona zostala informacja na temat wydarzen politycznych ostatnich dni oraz na temat posiedzenia prezydiow KKW 'S' i OKP 7 wrzesnia w Warszawie, a takze spotkania premiera Mazowieckiego z obydwoma prezydiami. Dyskutowano sytuacje NSZZ 'S' w swietle sformowania rządu na zasadzie koalicji Solidarnosci z ZSL i SD. Omawiano ponadto problemy zwiazane z wzajemnymi relacjami pomiedzy Krajowa Komisja Wykonawcza a OKP. Koncowa czesc obrad wypelnily wolne wnioski dotyczace wiekszosci biezacych spraw zwiazkowych.

RADOM. Walne zebranie delegatow MKR NSZZ 'S' Ziemi Radomskiej podjelo w dniu 7 wrzesnia apel do premiera 'o podjecie niezwlocznych dzialan wstrzymujacych galopujacy wzrost cen wszystkich artykulow. Rosnace codziennie ceny powoduja wzrost napiecia nerwowego w spoleczenstwie (...) groza nawrotem masowych protestow w naszym regionie. (...)'. Na zebraniu tym zatwierdzono takze ordynacje wyborcza do wladz regionu. Postanowiono rozpoczac starania na rzecz stworzenia w Radomiu Komitetu Inicjatyw Spolecznych, cial, ktore przejmie funkcje dawnego Komitetu Obywatelskiego.

W T SIEDLCE. Od 6 wrzesnia trwa strajk w Zakladach Karnych, wiezniowie odmawiaja wychodzenia do pracy. W negocjacji biora udzial przedstawiciele Solidarnosci. Postulaty strajkujacych: zmiana projektu amnestii tak, by objela recydywistow, podniesienie wysokosci zarobkow pozostajacych do dyspozycji wieznia, weryfikacja wyrokow z okresu stanu wojennego, objecie wiezniow ubezpieczeniami spolecznymi, poprawa opieki zdrowotnej, usuniecie zastepcy naczelnika, sedziego penitencjarnego i jedengo wychowawcy. Zrealizowany zostal postulat zapewnienia kontaktu z poslem oraz poinformowania Regionu o strajku.

TOMASZOW MAZOWIECKI. 8.09. Uchwala komisji zakladowej NSZZ 'Solidarnosc' Zakladow Wlokien Chemicznych 'Wistom': "W zwiazku z wyborem na premiera rządu Tadeusza Mazowieckiego i apelem Lecha Walesy komisja zakladowa NSZZ 'Solidarnosc' ZWCH 'Wistom' oglasza 6-miesieczne moratorium strajkowe na tle placowym, odwolujac jednoczesnie stan gotowosci strajkowej w przedsiebiorstwie.

Jednocześnie komisja zakładowa zobowiązuje prezydium zakładowej komisji do podjęcia wszelkich niezbędnych działań mających na celu poprawę efektywności gospodarowania, które w konsekwencji prowadzić będą do dalszego wypracowanego przyrostu płac. Komisja zakładowa NSZZ "Solidarność" ZWCH "Wistom" zwraca się z szerokim apelem do innych komisji zakładowych i związków zawodowych skupionych w OPZZ o podjęcie podobnych inicjatyw.

TOMASZÓW MAZ. 8.09. Uchwała komisji zakładowej NSZZ "Solidarność" Zakładów Włókien Chemicznych "Wistom". "Komisja Zakładowa NSZZ "Solidarność" ZWCH "Wistom" w Tomaszowie Maz protestuje przeciwko decyzji podwyżki cen paliwa jakiej dokonano w dniu 1989.09.06, w sytuacji gdy premier rządu formułuje nowy rząd. Decyzja ta, nakreślająca spirale cen i potęgująca inflację, podobnie jak i urynkowanie żywności tuż przed dymisją starego rządu, jest świadomym działaniem nomenklatury PZPR, aby wywołać niepokoje społeczne i utratę nadziei oraz zaufania jakimi społeczeństwo obdarza nowego premiera. Przesyłając protest na rece premiera liczymy, że nowy rząd wyciągnie wnioski z tych faktów a w stosunku do winnych kolejnej próby siania zametu zostaną wyciągnięte wnioski personalne."

WARSZAWA. Po dokonaniu ekspertyzy przez ekonomistów RKW Mazowsze przedsiębiorstwa Porty Lotnicze pracownicy upowaznili KZ'S' do prowadzenia negocjacji z dyrekcją. Postulaty pracowników: to: podniesienie płac o 100 tys., opracowanie nowego porozumienia płacowego, ograniczenie administracji, unowocześnienie warunków pracy, uruchomienie stołówki pracowniczej na terenie portu, realizacja postulatów na terenie wszystkich portów lotniczych w Polsce. Jeśli do 14 września nie zapadną konkretne decyzje rozpocznie się akcja protestacyjna.

PŁOCK. W Okręgowym Przedsiębiorstwie Geodezyjno-Kartograficznym od 6 września trwa pogotowie strajkowe. Pracownicy wysuwają zadania płacowe. Na 11 września zapowiedziany jest strajk okupacyjny. Centrala PGK w Warszawie popiera zadania oddziału w Płocku, jednocześnie apelując o niepodejmowanie strajku.

DZIERŻONIÓW. Od 5 września trwa strajk w Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Zamknięto wysypiska śmieci. Strajkujący zadają podwyżki o 100 procent, rozliczenia dyrekcji ze 109 mln, które pochodziły ze składek pracowniczych działu remontowego a miały być wykorzystane na dofinansowanie budowy biurowca. Strajkuje także Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Pieszycach i Bielawie, domagając się podwyżek płac

MILICZ. W Stacji Transportu Wiejskiego zakończył się 6 września trwający dwa dni strajk okupacyjny. Komisja Zakładowa podtrzymuje jednak swoje postulaty (podwyżka o 100 tys., zmiana dyrektora, reorganizacja zakładu i inne) i wyznaczyła termin ich realizacji do 30 września, po rozpoznaniu finansowych możliwości firmy.

SWIDNICA. Załoga Dolnośląskich Zakładów Magnetyzujących w Swidnicy i Grochowie utworzyła komitet strajkowy. Pracownicy domagają się podwyżki o 150 tys. Strajk ostrzegawczy odbył się 6 września, a strajk okupacyjny zapowiedziano na 11 września.

STRZELCE OPOLSKIE. Od 7 września w zakładzie nr 1 i 2 więzienia w Strzelcach trwa strajk. Więźniowie domagają się poprawy warunków bytowych, wysunęli także postulaty płacowe.

ZAREBIE kolo Lubania. Trwa strajk w tamtejszym Zakladzie Karnym. Wiezniowie domagaja sie weryfikacji wyrokow, otrzymywania 20 procent wypracowanej placy (a nie 25 proc. najnizszej placy w kraju). Strajkujacy odmowili pracy. 7 wrzesnia odbyly sie rozmowy w obecności przedstawicieli Solidarnosci z Jeleniej Gory, ktore jak dotad nie przyniosly rezultatow.

BOLESZAWIEC. Od 11 wrzesnia uruchomiona zostanie tutaj Biblioteka Miejska Ksiazek Drugiego Obiegu przy RKW. Dotad zebrano 350 pozycji.

WARSZAWA. Komitet Helsinski w Polsce wystosowal 7 wrzesnia apel do rządu PRL i rządu innych Panstw Sygnatariuszy Aktu Koncowego KBWE. W Bulgarii, podobnie jak w innych krajach Europy Wschodniej przybiera na sile ruch na rzecz reform i budowy demokratycznego systemu panstwowego opartego na przestrzeganiu praw czlowieka. Wyrazem tego jest rozwoj niezaleznych inicjatyw i organizacji spolecznych. Ich dzialalnosc budzi coraz wiekszy niepokoj wladz bulgarskich. Reaguja one kampania zastraszania i represjami. W maju i czerwcu br. aresztowano dzialaczy na rzecz praw czlowieka: Todora Gagalowa, Nikolaja Kolewa, Christofora Sabewa, Konstantina Trenczewa i Antona Zaprianowa. K. Trenczew jest powaznie chory na serce. Wladze oskarzaja ich o rozpowszechnianie falszywych informacji w celu podwazenia zaufania do wladz i wywolania niepokojow publicznych. 4 wrzesnia zwolniono Kolewa i Trenczewa. Pozostali nadal sa uwiezieni. Wkrotce wszyscy ci dzialacze maja stanac przed sadem. Aresztowanie i oskarzenie ich stanowi pogwalcenie Aktu Koncowego Konferencji Wiedenskiej KBWE i Paktow Praw Czlowieka. Domagamy sie od rządu Panstw Sygnatariuszy podjecia energicznych krokow wobec wladz Bulgarii, aby sklonic je do odstapienia od polityki lamania praw czlowieka.